

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam.

39. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1906. szeptember 27.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör-
és községi jegyzőknek egész évre 6 korona
Egyes száma ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz,
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-
udvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az elő-
fizetési pénzek küldendők.

III. Általános jellegű, de további intéz- kedést nem igénylő rendeletek, értesíté- sek és más közlemények.

246.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 6676—906.

Tárgy: Belügyminiszter 71.211—906. III. a.
sz. körrendelete, az Amerikában a kihajózástól el-
tiltott magyar kivándorlók visszautasításának meg-
szüntetése.

Székelyudvarhely város főkapitányának, a
három járási főszolgabírónak s valamennyi köz-
ségi és körjegyzőnek és községi előljárásagnak.

M. kir. Belügyminiszter ur f. évi 71.211. III.
a. sz. leiratával arról értesít, hogy az amerikai
bevándorlási hatóság a f. év április 18-án New-
Yorkba érkező »Carpathia« gőzösről kilencz ma-
gyar kivándorlónak kihajózását a következő okok-
ból tiltotta meg. Es pedig egy házassági és egy
férjesnőnek azért, mert egymással vadházasságban
éltek; aggkori gyengeség miatt egy 46 éves és
egy 48 éves férfinak, egy házassági párnak a férj
gyenge elméjüségé miatt, egy kivándorlónak azért,
mert Fiumében lopással volt vádolva, egy másik
férfinak vérfertőző betegség miatt, egy 12 éves
leánynak pedig azért, mert szülei nélkül utazott,
kik Magyarországon maradtak, sőt azon leánynak
22 éves nővérét is arra kényszerítették, miszerint
öt haza kísérje.

Miután ebből látható, hogy az Amerikai be-
vándorlási hatóság fenn álló szabályait igen
szigoruan kezeli és nehogy a jövőben kivándorlóink
hasonló módon járjanak, a legkiterjedtebb módon
leendő közhírré tétel végett az Északamerikai
Egyesült-Államok 1903. évi márczius 3-iki be-
vándorlási törvényének kivonatát közlöm.

Minden utas ki köz-,vitorlás, vagy más hajón
külföldi kikötőből az Egyesült-Államok kikötőjé-
hez, vagy vasúton, vagy más szállítási vállalat-
tal, avagy egy határos államból az Egyesült-
Államokban érkezik, két dollár fejadót fizet. Ezen
adó a kikötő vámszedőjének fizetendő, a hajó
vagy szállítótársulat tulajdonosa, vezetője, ügy-
nöke vagy megbízottja által.

Az Északamerikai Egyesült-Államokba való
bebocsátástól a következők záratnak ki: Hülyék,
elmehetegek és eskőiban szenvedők; olyanok, kik-
nél öt éven belül vagy bármikor kétszer elme-
betegségi tünetek fordultak elő; szegények és
olyanok, kik előreláthatólag a közkönyörületnek
terhére fognak esni; koldusok és azok, kik vesze-
delmes, undorító vagy ragályos betegségben szen-
vednek; személyek, kik megbecstelenítő büntett,
vagy vétség miatt büntetve voltak; több nejük;
anarchisták, vagy olyanok, kik az Északamerikai
Egyesült-Államok kormánya, vagy bármely kor-
mányforma vagy bármely törvényes forma fel-
forgatását, vagy köztisztviselők meggyilkolását
hirdetik vagy védelmezik; kéjnek vagy kerítőnek,
kik nőket kéjelgés céljaiból akarnak becsem-
pészni; továbbá oly személyek, kik szerződött
munkára fogadtattak fel és akikért a szállítási
költséget mások fizették meg, vagy e célból más-
ok által segélyeztettek valamint azok, kik az
Északamerikai Egyesült-Államokba való bebocsátás
iránti kérelem keltétől számítva egy éven belül
visszautasítottak, mint szerződött munkások, ugy-
szintén mindazok, kiknek bevándorlását nem tart-
ják kívánatosnak.

Kivételnek azok, akiket az Északamerikai
Egyesült-Államokban élő személyek, oly rokon
vagy barát hozat át és a ki nem tartozik a fent
kizárt osztályokba, továbbá a politikai büntett
miatt vádoltak. Szerződéses munka alá nem tar-

tozóknak tekintenek, a színészek, művészek, énekesek, lelkészek, tanárok és tudósok, végül azon személyek, kik személyes és házi szolgálatra alkalmaztatnak.

Törvényellenes cselekedetet követ el azon személy, társulat vagy egyesület, mely előre bárkinck megfizeti az utiköltséget, vagy behozatalát az által mozditja elő, hogy munkát ígér, esetleg oly személyeket, kiknek előzetes írott vagy szóbeli szerződés, felhívás vagy ígéret alapján, bármely munka helyzetetett kilátásba az Egyesült-Államokban, bevándorlásra biztat, vagy ezt bármely módon elősegíti.

Törvényellenes és az előző pont áthágását képezi az is, ha valaki idegenek bevándorlását és behozatalát ügynökök által, vagy nyomtatott hirdetéseknek külállamokban való terjesztése által, avagy rábeszéléssel elősegíti; ennek folytán ugy ezek, mint minden idegen, aki ezek következtében az Egyesült-Államokba jön, szerződött munkásnak tekintetik és meghatározott büntetés alá esik.

Tilos szállítási társulatoknak, vagy hajótulajdonosoknak vagy másoknak, kik idegeneket az Egyesült-Államokba szállítanak, ezeket az Egyesült-Államokba való bevándorlásra buzdítani és ezt sem közvetlenül, sem ügynökök által, írott, nyomtatott, vagy szóbeli felhívásokkal nem tehetik; csakis oly közönséges kereskedői levelek, körlevelek, értesítések és hirdetések küldhetők szét, melyek mást nem tartalmaznak, mint a hajók indulási idejét és a szállítási feltételeket.

Ezen törvény határozmányai ellen vétők 1—5000 dollár pénzbüntetéssel, illetőleg 1—5 évig tartó szabadságvesztéssel sújtatnak.

Mindenki, beleértve a hajók tulajdonosait, kapitányait, ügynökeiket is, aki hajón vagy más módon idegeneket az Egyesült-Államokba, ezen törvény határozmányai ellenére és kijátszásával partra szállítani megkísérel, minden egyes esetben és minden egyes idegenért külön-külön 1000 dollárig terjedhető pénzbüntetéssel és három hónapól két évig terjedhető elzárással büntetetik.

Tilos közlekedési vállalatoknak, vagy bárkinck az Egyesült-Államok területére oly idegeneket behozni, akik andorítók, veszélyes vagy ragályos betegségben szenvednek és ha bebizonyítható, hogy ezen betegségben már elutazásuk előtt szenvedtek, minden egyes esetért külön 100 dollár pénzbüntetéssel sújtatnak; az ily hajóknak pedig a kikötőben való tartózkodás is megtiltatik mindaddig, míg a fenti pénzbüntetés lefizetve nincsen.

Az előző szakaszok határozmányainak meg nem felelő oly idegeneket, akik testileg és szellemileg nem teljesen egészségesek és akiknek partraszállása az Egyesült-Államok tengerészeti orvosának bizonylata alapján megtagadtatott, kötelesek a hajók tulajdonosai, kapitányai, vagy megbízottjai ugyanazon a hajón visszaszállítani.

A gőz-, vitorlás- és egyéb hajók kapitányai, kik idegeneket az Egyesült-Államokba szállítanak, a kikötőbe való megérkezéskor a bevándorlási tisztviselőnek a hajón szállított idegenekről egy névjegyzéket kötelesek bemutatni, mely a következőket tartalmazza:

Az idegen teljes nevét, korát, nemét, nősé vagy nőtlenséget, foglalkozását, tud-e olvasni vagy írni, származását, fajtát, utolsó tartózkodási helyét, a tengeri kikötőt hol partra száll, van-e menetjegye az utazás végcéljáig, maga fizette-e a menetjegyét, vagy más testület, társulat vagy kormány? van-e 50 dollár pénze, ha kevesebb mennyi? rokonhoz vagy barátához megy-e? ha igen, ugy annak nevét és teljes címét; volt-e már az Egyesült-Államokba? ha igen, hol és mikor, volt-e börtönbüntetése? volt-e szegényházban, kórházban, tébolydában? több nejt-e? nem-e anarkhista? felszólítás, ígéret vagy szerződés következtében jött-e az Egyesült-Államokba? egészséges-e vagy nyomorék, ez utóbbi esetben, hogy lett azaz?

Minden külföldi, a ki ezen bevándorlási törvény rendelkezéseinek ellenére jön az Egyesült-Államokba, azonnal és lehetőleg azon hajón, azon országba küldetik vissza, a melyen és a honnét jött. A visszaszállítási költségeket azon szállító vállalat viseli, mely az illetőt kiszállította.

Vétséget követ el, aki másutt, mint a bevándorlási tisztviselők által megjelölt helyen szállít partra idegeneket és tetten érés esetén 100—1000 dollárig terjedő és 1 évig tartó elzárással büntetetik.

Az a külföldi, aki ezen törvény határozmányainak ellenére jött az Egyesült-Államokba, vagy ott a köznek terhére válik, a partraszállás előtti okok következtében, megérkezte után két éven belül az Egyesült-Államok területéről kiutasítható és a felmerülő költség felét az viseli, aki őt hozta, esetleg a bevándorlási alap terhére lesz a visszaszállítás eszközözlendő.

Azon esetre, ha a kincstári titkár (Secretary Of th Treasury) meggyőződött arról, hogy az Egyesült-Államokba oly külföldi tartózkodik, aki ezen törvény kijátszásával szállott partra, intézkedik, hogy az ily idegen letartóztassék és hazájába

visszaszálltassék, a hajózási vállalat őrizete és annak, illetőleg a bevándorlási alap költségére akkor, ha megérkezésétől számítva három év nem telt el.

Sem szóbeli, sem írásbeli biztosíték egyesektől, vagy társaságtól, avagy jótékony egyesülettől el nem fogadható, — csak a kincstári titkár esetenként előzetes jóváhagyásával — hogy a bevándorlás a köznek terhére nem lesz.

A béke és rend fenntartása s a büntettek letartóztatása céljából az Egyesült-Államok területén, ott hol bevándorlási állomások vannak, ezek tisztviselői, a helyi rendőrségi karhatalmat vehetik igénybe.

Azon külföldiek visszaszállítása, kik ezen törvény rendelkezései ellenére érkeztek és tartózkodtak az Egyesült-Államok területén, azon kikötőkön át történik, melyen át érkeztek.

Ha egy külföldi letelepedik az Egyesült-Államok területén és az amerikai honpolgársági kötelekbe való felvételért folyamodott és nejét vagy gyermekét magához hozatja, de azok a hajón ragályos betegségbe estek, ezek mindaddig visszatarthatók, míg kigyógyultak vagy míg a veszély, hogy a ragály terjesztői lehetnek, elmúlt.

Senki, aki a fennálló kormányzatot ellenzi, vagy aki tagja egy oly szervezetnek, mely kormányellenes tanokat hirdet vagy terjeszt, vagy ezt maga is véli és terjeszti, avagy azt a tévhitet vallja, hogy kötelessége ellenezni minden kormányzatot, vagy azt a nézetet védi, hirdeti és magáévá teszi, hogy tisztviselőit törvényellenesen megtámadhatja, vagy meggyilkolhatja: az Egyesült-Államok területére be nem bocsáttatik.

Oly személy, ki tudva segédkezik, hogy ily egyén az Egyesült-Államokba bejöhessen, vagy ily egyén bejöveteléhez hozzájárul, 5000 dollárt meg nem haladó pénzbüntetésre vagy 1—5 évi börtönre, vagy mindkét büntetésre ítéltető. Az ily személyek az Egyesült-Államokba honosítás, vagy állampolgárságot nem nyerhetnek. Aki pedig ily egyének honosítása vagy ezeknek állampolgárság elnyerésében segélyére van, vagy arra buzdít, avagy hamis bizonyítványok és hamis esküvel azt előmozdítja, 5000 dollárig terjedhető pénzbüntetésre, vagy 1—5 évig terjedhető börtönre, esetleg mindkettőre ítéltető.

Minthogy a m. kir. Belügyminiszter ur 1903. évi 39.334. sz. rendelete értelmében (közölve a vm. Hivatalos-lap 1903. évi 33. sz. 5. és 6. oldalán) mindazoktól, kik e törvény határozmányai szerint az Egyesült-Államok területére be nem

bocsáthatók, az utlevelek kiadását meg kell tagadnom, illetőleg az ilyen kérelmet el kell utasítanom, felhívom a főkapitány urat, a főszolgabíró és községi és körjegyző urakat, hogy a mer nyiben a kérelmezőkkel az Egyesült-Államok bevándorlási törvényében felemlített kizárási esetek fennforgását észlelnék, ezen körülményt hozzám az utlevéllap kapcsán jelentsék be.

Székelyudvarhely, 1906. évi szeptember 13.

Alispán távollétében:

Ádám Albert, főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Sertésvész megszűnt és a zárlat feloldatott Gyepes községben (6806—906. alisp. szám.)

Sertésorbáncz megszűnt és a zárlat feloldatott Székelyszenterzsébeti községben ((6861—906. alisp. szám.)

Lépfene föllépett és az udvarzárlat elrendeltetett Erked községében. (6863—906. alisp. sz.)

Árverezési hirdetmény. A székelyderzsi körjegyzői körbe a vadászati jog — 6 évre nyilvános árverésen kiadatik: Székelyderzs község szeptember 30-ikán délelőtt 8 órakor. — Székelymuzsna községben október 3-ikán délután 3 órakor. — Kányád községben szeptember 28-ikán délelőtt 9 órakor. — Jásfalva községben szeptember 28. d. u 2 órakor. — Miklósfalva községben október 1-én délelőtt 9 órakor. Székelyderzs, 1906. szeptember 18-án. *Biró* Károly, körjegyző.

Elveszett lovak. Folyó hó 19-én, östvéli 7—8 óra között a Szejkefürdő tagbirtokról Báro Orbán Balázs és Nagy István 5 drb. lóva hirtelen eltűnt és azóta minden puhatolás és nyomozás daczára nem sikerült megtalálni. Körözüendők és feltalálásuk esetén az udvarhelyjárasi főszolgabírói hivatal értesítendő. — A lovak közül 1 drb 3 éves, pejszörü, paripa homlokán kis csillag, 1 drb 2 éves megy-pej, paripa, 1 drb 7 éves szürkeszörü kancza, 1 drb 6 éves fekete-szörü paripa, 1 drb 8 éves pej, paripa hátsó jobb lábával keveset sánta.

Felfogott bivaly Folyó év szeptember hó 9-én *Bányai* Lajos marosvásárhelyi lakos mezőmadarasi haszonbérülő a székelykereszturi vásárról haza felé jöve, az általa vásárolt bivalyok közé egy idegen, egy évesnek látszó üdő bivalyborju — jegynélküli — elegyedett, s hajtója mezőmadarasi birtokára elhajtotta. Igazolt tulajdonosa

Bányai Lajos mezőmadarasi haszonbérletől, illetve a mezőmadarasi községi eljáráságtól 30 napon belül átveheti.

Körözendő egyének. *Köncz András*, iparos tanoncz, 14 éves, róm. kath. körözendő és eredmény esetén Kecskemét rendőrkapitányi hivatala értesítendő. (Kecskemét város rendőrkapitánya 14633—906. szám.)

Fabó Jánosné szül. Preil Mária körözendő, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felvendő jegyzőkönyv Torontálmegye alispánjának megküldendő (Torontál vármegye alispánja 22304—906. szám.)

Erdőőrzési és kezelési díjak felhajtása ügyében hozott bírósági ítélet, mint közérdekű ítélet közöltetik:

2558—1906. szám. Ő Felsége a király nevében. A magyar királyi közigazgatási bíróság. A magyarfeleki 218. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 1329. hrszámú állami kezelés alatt álló erdőbirtok után kivetett erdőkezelési és őrzési költség ügyében Udvarhelyvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1905. évi április hó 18-án 348. sz. a. hozott határozata ellen Elekes Antal által beadott panaszt 1906. évi június hó 19-ik napján tartott nyilvános ülésében az 1898. évi XIX. t.-cz. 22. szakasza alapján tárgyalás alá véven következőleg ítelt: A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad. Indokok: A székelykereszturi m. kir. járási erdőgondnoknak 1906. évi február hó 16-án kelt jelentéséből kiteszó tényállás az, hogy az urbéri kapcsolásból fennmaradt jog és birtokviszonyoknak az 1871. évi LIII t.-czikknek megfelelő rendezése a kérdés alatt álló erdőt, illetően nem foganatosított. — Az erdő a volt földesuri tagoknak köztük a panaszlónak is tulajdona, a volt urbéreseket pedig az erdőben faizás és legeltetés illeti, a faizás gyakorlatának módjára nézve azonban 1890. óta midőn az erdő állami kezelésbe vétetett a volt földesuri jogutódok és volt urbéresek között az a megállapodás jött létre, hogy az évi vágás-terület két egyenlő részre osztatik s az egyik a volt földes urakat, a másik a volt urbéreseket illeti. A vágás területnek ilyen megosztása következtében kívánja a panaszló azt, hogy az 1890. év óta volt földes urakra kivetett erdőkezelési és őrzési

költség fele a volt urbéresektől szedessék be, a volt földes uraknak pedig, kik a költség felével már többet fizettek a felén túl fizetett összeg visszatéríttessék. A panaszló ebbeli igényének nincs jogszerű alapja, mert a költség az 1898. évi XIX. t.-cz. 19. §-a értelmében az erdő birtokosaira vetendő ki, s mert a fennebb kiemelt tényállás szerint, az erdőbirtokosainak a volt földesurak jelentkeznek. A szóban forgó erdő ugyan mindaddig míg a jog- és birtokviszonyoknak az előbb idézett törvény értelmében való rendezése nem foganatosított, urasági erdő, a volt urbéreseket pedig az erdőben csakis az urbéri kapcsolatból fennmaradt bizonyos jogok illették, mely jogok gyakorlása csak e jogok birtoklását, de nem magának az erdőnek birtoklását eredményezi. Nem változtat ezen az a körülmény, hogy a volt urbéreseket megillető jogok fejében az utóbbi időben a létrejött megállapodáshoz képest a vágás terület fele engedtetik át a volt urbéreseknek, mert ez az átengedés nem állapítja meg az egész erdő felerészére nézve a tényleges uralmat, s az átengedett terület kihasználása csakis mint idegen dolgon való jog gyakorlásának egyezségileg megállapított módja jelentkezik. Ugyanezért az említett körülmény nem jöhet figyelembe a költségkivetésénél és behajtásánál, s a létrejött megegyezés csakis a felek egymás között való jogviszonyában lehet jogforrás a költségviselés tekintetében való kötelezettséget illetően. Ekkép pedig a megegyezés alapján a földesurak által a volt urbéresék ellen esetleg támasztható igény csakis az illetékes polgári bíróság előtt érvényesíthető. Törvényesen határozott tehát a közigazgatási erdészeti bizottság, midőn a költségjáruléknak úgy miként az eddig is történt, a volt földesuraktól való behajtását rendelte el, ezeket pedig a volt urbéresek ellen támasztott igényekkel a törvény rendes útjára utasította. A bíróság ezen határozat három példányát az 560—1906. és 1082—1906. számú felterjesztések mellékletével együtt Udvarhelymegye közigazgatási erdészeti bizottságának azzal a felhívással adja ki, hogy annak egy-egy példányát panaszosnak és a volt urbéresek képviselőjének kézbesíttesse. Kelt Budapesten, a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1906. évi június hó 19. napján tartott üléséből. *Wlassics* s. k., elnök. *Nagy Sándor* s. k., előadó.